1834. Nr. 91.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 14 NOVEMBER.

's GRAVENHAGE, den 9 November.

Z. K. H. de Prins van Oranje is woensdag avond met Hoogstdeszelfs oudsten Zoon uit het leger, en Hr. K. K. H. mevrouw de Prinses van Oranje, benevens de prinsen, hare twee jongste zonen, en de prinses *Sophia*, hare dochter, zijn gisteren omtrent den dag van Soesdijk hier aangekomen.

LONDEN, den 5 November.

Op verscheiden plaatsen in het Iersche graafschap Cork zijn dezer dagen bijna gelijktijdig groote onlusten ontstoken, waardoor de grondeigenaars ten hoogste onrust zijn. In Dorset en Lincolnshire hebben moedwillige brandstichtingen plaats gehad.

— De Regering van Jamaica, de zetel Desgeerts blijven, heeft besloten hare vergadering tot den 22sten September, uit altijd aan verregaande ongeregeldheden schuldig maken en weigeren aan de planters te gehoorzamen, olschoon zij niet tot het tiende van den

verandering in de plaats van [illegible] te doen.

— De laatste brieven uit Mexico melden de onderwerping van het leger van Guadalaxara, onder den generaal *Mexia*, waardoor aan de tweespalt, die de Republiek zoo langen tijd verscheurd heeft, een einde gemaakt en het gezag van *Santa Anna* ten volle bevestigd schijnt. Het Congres moest den 1sten Januarij 1835 geopend worden.

Minder gunstig luiden de tijdingen uit Centraal Amerika, waar de burger-oorlog nog bleef voortduren. Er trokken troepen op Leon, te St. Salvador was een opstand uitgebarsten. De handel stond nagenoeg stil en er heerschte een algemeen wantrouwen. *Moragan*, die zich tot hiertoe aan het hoofd van het bestuur had staande gehouden, scheen weldra door *Herrera* te zullen vervangen worden.

— In Brazilië was, volgens berigten van den 29sten Augustus, het federaal bestuur zonder tegenstand gevormd.

— Niet minder dan dertig duizend menschen zijn, sedert Mei 1833 tot 30 September laatstleden, uit Engeland naar de kolonien of Noord-Amerika verhuisd.

PARIJS, den 7 November.

Graaf *Molé*, gelast om een nieuw Ministerie te [illegible] te stellen, heeft zich in de eerste plaats naar den maarschalk *Gérard* begeven, ten einde hem overtehalen, om het voorzitterschap te aanvaarden, en voorts verklaard, dat hij, *Molé*, zich met de buitenlandsche zaken wenschte te belasten; doch de maarschalk heeft in de eerste plaats de amnestie verlangd, en zich ook nog over tegenwerking van een anderen beklaagd. Daarop heeft de heer *Molé* eene bijeenkomst gehad met den heer *Thiers*, ten vervolge van welke hij omtrent zijne gevoelens betrekkelijk de amnestie berigt gegeven van zijn weder-zijn, en aan Z. M. eenige bedenkingen voorgehouden omtrent de door Hem gevolgde staatkunde. Men verzekert, dat de Koning hem heeft geantwoord, dat die staatkunde de rust van Frankrijk van binnen en het gezag van dien Staat naar buiten, had verzekerd en bevestigd, dat de Carlisten meerdere vreezen waren, dan de Republikeinen van alle verdere ondernemingen, wier gedachten hij afschrikt, doch dat eene plotselijke verandering in de waagschaal zoude kunnen stellen. Men voegt er bij, dat de graaf *Molé* ten slotte zoude hebben geantwoord, dat hij [illegible] stelling van een nieuw bewind.

Het gerucht, dat prins *Talleyrand* niet naar Londen terugkeert, houdt aan. Men verzekert, dat eene jonge dame, op welke hij eene bijzondere betrekking heeft, de zuidelijke luchtstreken moet bezoeken, en dat hij haar derwaarts zal vergezellen. Anderen willen, dat hij zich met meer kan verstaan met lord *Palmerston*. Het is mogelijk, dat een en ander met voordacht door vrienden of vijanden van den heer *de Broglie* wordt verbreid.

Het gerucht van het erkennen van dom *Carlos* door Napels wordt nog door geen authentiek berigt bevestigd.

Eene depêche, van heden gedagteekend, berigt dat de generaal *Mina* den 30sten te Pampeluna is aangekomen.

Heden deelt het officieel dagblad deze nadere depêche mede:

Mina heeft, bij zijne aankomst te Pampeluna, de gevegten van den 27 en 28sten vernemende, onverwijld troepen naar de Borunda gezonden.

Zumala-Carreguy trekt op Irúrzun, waar hij *Cordova* zal aantreffen, die er voor eenige dagen is aangekomen. Dom *Carlos* staat met eenige bataillons te Onate; het overige der opstandelingen aan den kant

van Marguina, werd door *Espartero* in toom gehouden.

Omtrent de gevechten, waarvan in deze berigten gesproken wordt, zeggen de legitimistische bladen hoofdzakelijk het volgende:

De 27ste en 28ste October zijn voor de Christinos, in de vlakte tusschen Salvatierra en Vittoria, zeer noodlottig geweest, en dom *Carlos* heeft eene gewigtige zegepraal behaald.

Zumala-Carregny heeft twee divisien van de troepen der Koningin vernield. Het verlies dezer laatste wordt op meer dan twee duizend man berekend. Bovendien is hun generaal *Odaly* met een groot aantal officieren gevangen genomen, en zijn verscheiden kanonnen, veel ammunitie en geweren, benevens het vaandel van het 60ste linie-regiment op hen veroverd. Reeds lagen meer dan zeshonderd Christinos op het slagveld, toen *Zumala-Carregny* last gaf hun kwartier te geven; maar de Carlistische vrijwilligers waren niet te beteugelen en vervolgden hunne vijanden tot onder de muren van Vittoria. De krijgsgevangenen zijn naar verschillende plaatsen gezonden. De 29sten is er een *te Deum* gezongen en dom *Carlos* heeft *Zumala-Carregny* tot grootkruis der orde van Sint Ferdinand benoemd.

Mogt dit berigt al overdreven zijn, aan eene zegepraal der Carlisten schijnt men echter niet te mogen twijfelen.

De generaal *Lorenzo* heeft verscheiden steden eene zware schatting opgelegd, omdat zij, tijdens de insluiting van Elsondo, de insurgenten van levensmiddelen voorzien hadden.

— Den 8 November. Omtrent de benoeming van een nieuw Ministerie is nog niets beslist, intusschen bekend. Het gerucht, als of men het vorige Kabinet weder zoude willen herstellen, onder voorzitting van den heer *Humann* en met eenen nieuwen Minister van oorlog, is weder vervallen. Het zeggen is, dat het niet mogelijk is bevonden, om de heeren *Guizot* en *Thiers* met elkander te verzoenen. De beursheden schijnen bedaardelijk de ontknooping dezer verwarringen afteswachten.

— De monarchalen verzekeren steeds, dat de Christino's den 27 en 28sten ten eenenmale zijn geslagen en 2000 man hebben verloren. Zij melden, dat de generaal *O'Doyle* met verscheidene officieren, welke den Carlisten in handen waren gevallen, dadelijk is doodgeschoten, en dat *Rodil* te dikwerf een voorbeeld had gegeven van eene dergelijke gestrengheid, dan dat de bevelhebbers van dom *Carlos* dit maal de woede hunner soldaten konden betoomen. Zij verzekeren voorts, dat al de wapenen der Christino's en zeven stukken kanon door de Carlisten zijn buit gemaakt.

Volgens de laatste berigten der monarchalen, was *Z.-Carregny* den 30sten in aantogt, om *Orao* [niet *Corao*], het gros van de legermagt der Christino's aanvoerende, aantetasten. Deze schijnt zich echter te hebben teruggetrokken, want de ministeriëlen melden, dat tot den 4den, als wanneer *Mina* het bevel had op zich genomen, geen nieuw gevecht was geleverd en dat de Carlisten alleen een vergeefschen aanval hadden gedaan op Elisondo.

FRANKFORT, den 2 November.

Den 24sten l. is te Warschau een keizerlijk bevelschrift bekend gemaakt, waarbij de doodstraf, over vier hoofden van den Poolschen opstand uitgesproken, in dwang-arbeid in Siberie wordt veranderd, de gevangenis-straf van een aantal andere veroordeelden aanmerkelijk wordt verligt, en ruim 260 anderen, die insgelijks ter dood verwezen waren, alleen met levenslange verbanning uit Rusland en Polen en verbeurdverklaring hunner regten worden gestraft. Tot het getal dezer laatsten behooren prins *Adam Czartorisky* en de hoogleeraar *Lelewel*. Alle verder onderzoek naar de omstandigheden van gemelden opstand wordt bij dit bevelschrift gestaakt.

— De tijdingen uit Griekenland luiden niet ongunstig, schoon men vreesde, dat zich eene, beduidende oppositie tegen de Regering vormde, die echter verre van de toevlugt tot dadelijkheden te willen nemen. De verwijdering der heeren *von Maurer* en *von Abel* uit het Regentschap werd door velen lang hoe meer betreurd.

— De pest bleef, blijkens berigten van den 16den l., te Konstantinopel nog voortwoeden; echter meende men optemerken, dat het getal der sterfgevallen, in evenredigheid van dat der zieken, eerder af- dan toenam. Vele gegoede lieden namen de wijk naar het land en de gemeenschap der hoofdstad met de omliggende plaatsen ondervond eene treurige stremming. Het zenden van troepen naar Azië bleef steeds voortduren en het ontwapenen der vloot bepaalde zich tot het ophouden der proviantering.

— Den 4 November. Het Turksche Regeringsblad van den 10den l. kondigt aan, dat de Sultan, doordrongen van de verpligting om zijne zorgen aan het welzijn zijner onderdanen te wijden, en nadenkende bij het vergieten van het bloed der gelovigen in het binnenste zijns Rijks niet onverschillig te zullen zijn, de hoogst noodige maatregelen ten opzigte der gebeurtenissen in Syrie had genomen.

Uit nadere berigten van Konstantinopel, van den 17den, blijkt, dat *Reschid*-pacha reeds werkelijk bevel ontvangen had om dadelijk de vijandelijkheden tegen *Ibrahim* te beginnen, zoodra deze eenige zijner troepen aan deze zijde van de Selkan, aan welke Adana ligt, mogt doen post vatten. De verbittering der Syriërs tegen de Egyptenaren moet groot en algemeen zijn, en hierop schijnt de Porte hare plannen te bouwen, of schoon de vreemde Gezanten alle pogingen tot behoud van den vrede bleven aanwenden. Uit Smyrna meldt

men, dat vier duizend man versche troepen uit Alexandrie te Aleppo verwacht werden.

— Den 7 November. Volgens brieven uit Konstantinopel van den 15den October verkeerde men aldaar steeds in eene groote spanning omtrent de aangelegenheden van Syrie en Egypte, maar was te dien aanzien nog niets belangrijks voorgevallen noch beslist. De krijgstoerustingen duurden voort en onder le Diplomaten heerschte eene buitengewone bedrijvigheid, ten einde een vredebreuk tusschen den Sultan en *Mehemed-ali* te verhoeden. Men sprak van het vereenigen der Egyptische vloot bij Alexandria, om op het eerste bevel in zee te kunnen steken, en men voegde er bij, dat de Britsche Gezant dien ten gevolge last had gegeven, om die vloot door de Britsche te doen in het oog houden. Een verbreid gerucht van eenen nieuwen opstand in Palestina had zich nog niet bevestigd, maar men verwachtte, dat hetzelve spoedig bevestigd zou worden.

— De oude stad Opatow, in Polen, is in den nacht op den 18den October afgebrand, met uitzondering van slechts enkele huizen; zij was geheel van hout gebouwd, en telde 4000 inwoners, die nu van woning en levensmiddelen beroofd zijn.

— In den afgeloopen zomer zijn in Pruissen, tusschen de Elbe en den Weichsel, niet minder dan *elf* grootere of kleinere steden en in de mark Brandenburg *negen* dorpen afgebrand.

In een onlangs uitgekomen Duitsch werk, *Holland und Europa*, eine Staatswissenschaftliche Abhandlung von *T. W. Beuchen*, Hauptman von 31 La lwehr-Regiment, vindt men, na eene vergelijking van Rusland, in 1812 en Pruissen in 1813, het volgende:

Wat daarentegen heeft het van alle zijden besprongen Holland? Het staat alleen! Alleen, omdat het zich zelf gelijk blijft, omdat van het oogenblik aan, toen een verdrag niet te matten onmogelijk was, Vorst en Volk op het allergetrouwst ten strijde en leven en dood voor de handhaving der onafhankelijkheid van Nederland, zich verbonden; omdat dit kleine Rijk, deze als matzuchtige, en onkrijgshaftig uitgekreetene Natie, zich altijde heeft gehouden, tegen de stormers en windmakers, tegen den krijg des zwaards en der pen, en tegen welke vijanden, hoe listig voor allerlei listen en lagen, doch veelvuldig in verzoeking gebragt door vriend en vijand. Geene ziek bleef aan Nederlands eer; het staat daar zuiver in een tijd vol treurige verzoeking; ernstig en standvastig, maar openhartig en eerlijk in de diplomatie, heeft het het zwaard gevoerd in aanval en verdediging met kracht en roem. Daarvan getuigen de hedendaagsche veldtogt van 1831 en *Chassé's* onsterfelijke verdediging van het kasteel van Antwerpen. Doch dit is Hollands hoogste eer, dat het geenen partij eens; geene lofrede behoeft; dat, hetgene thans Europa's stem spreekt, in de geschiedenis weergalmen zal tot leer en voorbeeld voor de laatste naneven.

— In de *Gazette de France* vond men dezer dagen een artikel over den tegenwoordigen zedelijken, staatkundigen en maatschappelijken toestand van het Rijk der Nederlanden, waaraan wij de volgende uittreksels ontleenen:

Het volk, hetwelk voor het minst scheppend doorgaat, is juist dat gene, dat in Europa het meest geschapen heeft. De Hollander heeft zich zijnen grond geschapen, zijne handen hebben denzelven aan de zee ontweldigd, het heeft er eene verlenging van ons vaste-land van gemaakt; het heeft zich zijne vrijheid geschapen; zijne volharding heeft de onafhankelijkheid uit de slavernij doen voortspruiten. De Hollanders hebben het meest volmaakte voorbeeld van gemengde constitutien geschapen, eene die twee eeuwen lang aan een klein land eenen overvloed en eene magt geschonken heeft, hoedanig eene groote natie had kunnen begeeren. Deze constitutie, minder geroemd dan die der Engelschen zulks geworden is, was in alle deelen verkieslijk. Europa eindelijk heeft aan Holland het scheppen van eene menigte takken van nijverheid te danken. Er zijn vele bewonderenswaardige werken stelselmatig ontworpen en doorwerkt, volbragt geworden. Had de Duitscher dergelijke ondernemingen aangevangen, hij was bij iedere moeijelijkheid, welke hij ontmoet had, en dezelve moeten veelvuldig zijn geweest, blijven staan. De Franschman had alles luchtig daargesteld en niets voltooid. De Hollander is noch in de eene noch in de andere dezer fouten vervallen, en ziedaar, waarom Europa hem de zee heeft zien beteugelen en *Filips II* heeft zien bedwingen; ziedaar, waarom al de scheppingen van dat volk van duur zijn geweest. In gewone tijden waagt de Hollander weinig, maar in tijden van gevaar alles; dan worstelt hij onverschrokken en nimmer geeft hij het op. Ook is de Hollander meer dan eene zwarigheid, die onoverwinnelijk schoen, te boven gekomen.

Maar men moet het erkennen, die gebeurtenissen, die den man vormen, vormen ook de Staten. Had de Hollander zijne plaats op het vaste-land gereed gevonden, hij had dezelve niet aan de zee ontworpen; had [illegible] hij had zich zijne vrijheid niet geschapen; het is door zoodanige terugwerkingen dat de Bestierder der wereld zijnen wil ten uitvoer doet brengen; en aan de Hollanders een schraal deel grondgebieds in Europa toebedeeld geweest, zoo heeft zulks moeten dienen, om hen Ceijlon, Suriname en de Kaap de Goede Hoop in drie andere werelddeelen te doen veroveren. En daar alles hier beneden in onderling verband staat, zoo is het de rijkdom der kolonien, die aan het moederland de middelen verschaft heeft, om in de eene eeuw wederstand te bieden aan de aanvallen van Frankrijk en in de andere aan de roofzucht van Pruissen; door de noodzakelijkheid rijk geworden, heeft Holland zich magtig door zijne schatten betoond; thans betoont het zich bewonderenswaardig door zijn moed en gematigdheid te midden van de in het juk gestagene natien.

Ter opzigte van dezelfs roem, heeft Holland niets verloren in eenen tijd, waarin een aantal andere volken en zich toe hebben zien voeren, van veel te verliezen van de goede dingen, welke men van hen had. De standvastigheid, welke dit kleine volk hoog in het ongeluk heeft betoond, steekt bijzonder af bij de slaphelijt tot welke men de grootste Rijken te midden van den voorspoed zich vervallen. In Holland hebben Koning, volk en ministers begrepen, dat alles hetzelfde belang hadden, en uit deze eensgezindheid is die kracht ontstaan, met welke Holland regten verdedigt, die door de tractaten daargesteld zijn, maar welke de Kabinetten, uit onedele slaphelijt, gezamenlijk verlaten. Hoogstwaarschijnlijk zal Holland de Belgische provincien verliezen, welke het Weener congres aan hetzelve verkocht heeft tegen den prijs van drie schoone aan Engeland geleverde koloniën, die niet

een belgisch leger gegeven zullen worden; het zal die provincien verliezen, niet omdat de Belgen in staat zijn dezelve te verdedigen, niet omdat de protokollen, welke in de groote Mogendheden tusschen, en over België te beschikken, in het minst in aanmerking verdienen te komen, maar omdat die provincien zich van zelve in de armen van Frankrijk zullen werpen, zoodra hetzelve een gouvernement zal bezitten, krachtig genoeg, om dezelve daartenboven te verdedigen. Holland moet zich getroosten die vergrooting te verliezen, maar de gevolgen zullen er verschrikkelijk van zijn voor de Mogendheden, die Holland opofferen, en even als de rijke derzelver uitbreidingen uit de overeenkomsten van het Weener tractaat verworven te hebben. De fiel, welke Oostenrijk heeft toe de Staten van Venetien, die van Engeland tot de uitbreiding van Hanover, die van Pruissen tot het Hertogdom van Saxen, die van Rusland op Polen, is op zich zelven grooter dan op het Weener tractaat; die landen zijn toen niet eens veroverd; zij zijn slechts doorgetrokken geworden. Het zijn willekeurige giften, welke de groote Mogendheden overeengekomen waren zich onderling bij het Weener tractaat te doen, en welke zij allen verloren hebben, met aan Holland den vaartbeg te weigeren, welkom zij zich wederkeerig gegeven hebben.

Met betrekking tot dezelfs invloed in Europa, is de toestand van Holland niet zoo schoon geblevan, als met betrekking tot dezelfs roem; het zal de voorwaarden van een tractaat niet vrijer voorschrijven, zoo als men schijnt te zullen doen.

Het is in Nederland een moeijelijke toestand, wanneer het Koningrijk van Holland zich geplaatst ziet; de roem van het tijdstip is voor hetzelve, de voordeelen zijn voor de anderen; de geschiedrol zal aan hetzelve den prijs der eer toekennen, en de hedendaagsche dien hetzelve de martelaars-kroon zingen.

Den elfden dezer overleed, in den ouderdom van 22 jaren, onze zeer beminde zoon, *Willem Hagemans Andreae*, Klerk bij den Heer Mr. *G. Kemphorst*. Hij sterf zacht, in het vaste vertrouwen op zijnen Zaligmaker.

Assen, den 13den Nov. 1834.

C. H. ANDREAE.
C. ANDREAE,
geboren VINCKERS.

De Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toezicht in Drenthe is vereenigd, den 26sten November aanstaande en volgende dagen, in een der lokalen van het Gouvernementshuis te Assen, hare gewone najaars-vergaderingen te houden, te beginnen des morgens om 10 uur. Zij die verlangen, dienen in de Genees- Heel- Vroed- of Artsenijmengkunde, als Tand- of Oogmeester onderzocht te worden, zullen, voorzien van de noodige bewijzen, zich, bedoelde dagen bevorens, bij den Voorzitter van opgemelde Commissie, den Heer *G. H. Andreae*, arts, chirurg. en artis obst. Doctor te Assen, moeten vervoegen.

Assen, den 4den November 1834.

Ter ordonnantie van bovengem. Commissie,
De Secretaris,
P. FRUISSEN.

De Commissie van Landbouw in de provincie Drenthe maakt bij deze bekend, dat hare gewone Najaarsvergadering zal worden gehouden te Assen, op maandag den 24sten November aanstaande.

Op last der genoemde Commissie,
W. TONCKENS,
Secretaris.

Binnen Assen (de tijd nader te bepalen) zullen, ten overstaan van den ondergeteekende, door en ten huize van den heer *J. H. van Diemé*, te Assen, publiek worden verkocht: Verscheidene wel geconserveerde MEUBELEN, als mahony-houten en andere Kabinetten, mahony-leder- en andere Stoelen, fraaije Spiegels, penant- en andere Tafels, fraaije Kagebeds, Vloer-Kleden enz. enz.

Assen, den 10 November 1834.

A. HEMAN, *Notaris.*

Al diegenen, welke iets te vorderen hebben van of schuldig zijn *aan* den boedel van wijlen *Kasper Willems Ennigh*, gewoond hebbende te Smilde en aldaar overleden den 16den September dezes jaars, worden verzocht hiervan opgave te doen vóór primo December eerstkomende, aan de ondergeteekende executeurs-testamentair.

Smilde, den 4den November 1834.

C. W. E. NIENHUIS LZn.

Bij *C. van Gorcum* te Assen is gedrukt, en mede tegen 10 centen te bekomen bij onderscheidene Boekhandelaren: *Antwoord aan den heer P. Hofstede de Groot, te Groningen, op dezelfs Gedachten, tweede druk, als toegezonden ter beantwoording onzer Bescheidene Vraag*, door J. A. Sanders en R. J. Veeninga.

Verder maakt hij bekend, dat zijne Bibliotheek weder met een aantal Boeken is vermeerderd, waarvan de catalogus bij hem te verkrijgen is.

Zijnde zoo even bij hem alle ingegeven verzonde Almanakken voor 1835, te bekomen zijn, zijnde St. Nicolaas-geschenken, tegen de [illegible].

Eindelijk verwittigt hij nog, dat [illegible] plans Assen, bevattende Groningen [illegible], tegen 50 cents, en die van het [illegible], benevens België, tegen 80 cents [illegible] zijn.

PRIJS-COURANT van NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 31 November.

Werk. Schuld 2½ pCt.	51⅞ à 52⅛	Amort. Syndicaat	90¾ à 91¼
Dito 3 pCt.	98⅛ à 99⅜	Obl. Oorlogsl.	100 à ½
Kans-billetten	22¼ à 22½		

Te *Assen*, bij C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*